

Formand for Retsudvalget Peter Skaarup

Færdselsstyrelsen
Adelgade 13
Postboks 9039
1304 København K
Att.: Hr. Mikael Spang-Hansen

Assendrup, den 29. marts 2005

Indregistrering af campingvogne

Vi henviser til tidligere korrespondance med færdselsstyrelsen vedrørende underlige udenlandske underskrevne dataerklæringer, og har som repræsentant for europa's største producent af campingvogne nogle spørgsmål der er af yderste vigtighed, både for forbrugerens sikkerhed, men også for Hobby og Fendt fabrikernes mulighed for at "passe" på deres varemærke.

Hvert år produceres 70 ny-udviklede vognserier, det betyder, at der kan være op til flere hundrede prototyper af campingvogne, der absolut ikke er lavet til at køre på vejene, men udelukkende er produceret for at bedømme design. Disse vogne kan udmærket stå i en have og bruges som "gæstebolig", men på landevejen er en prototype en potentiel "seriemorder". Der arbejder rigtig mange mennesker på Hobby og Fendt fabrikkerne, disse medarbejdere kunne købe prototyperne billigt til at stille i deres haver. Det turde og kunne Hobby gøre fordi der ikke kan laves papirer på disse vogne så de bliver indregistreret. Det tør Hobby ikke længere på grund af synshallerne i Danmark.

Tilbage i 2000 oplevede vi her i huset, at en prototype var blevet indregistreret i Danmark., en eller anden smart tysker havde solgt til en "dumme Däne", endda til fuld pris. Bestyrelsen hos Hobby var enorm, de kan ikke tåle en sag om en sammenfalden aksel, for det kan koste menneskeliv. Vi tog, på foranledning af fabrikken, kontakt til den danske færdselsstyrelse for at få hjælp til at få afklaret hvordan denne vogn var blevet indregistreret, vi mødte en mur af arrogance hos færdselsstyrelsen. Siden har Hobby ikke turdet udlevere prototyper til nogen.

Som tiden er gået, møder vi her i huset og på fabrikken flere og flere forbrugere der er blevet "narret" af de tyske forhandlere der sender alle deres anden sorteringsvogne til Danmark, vi har oplevet mange "underlige" vogne. Den tyske forhandler er fuldstændig ligeglad for den danske kunde har ingen mulighed for at reklamere.

Nu har vi så endelig fået færdselsstyrelsen til at indse, at vi har ret til aktindsigt i indregistreringerne og vi sidder nu med 80 vogne der ikke er kontrolleret og har de rigtige danske sikkerhedsanvisninger. Lader vi disse kunder køre rundt med deres underlige vogne eller skal vi ødelægge vores varemærke med at fortælle dem, at den vogn de har købt ikke er det de tror. Det må fabrikken afgøre.

campex

Juelsmindevej 234 – DK 7120 Vejle Øst – email: campex@caravans.dk
Tel: +45 7589 5511 – Fax: +45 7589 5998 – www.caravans.dk

Hobby

Som følge af den håbløse situation i synshallerne i Danmark sendte Hobby en meddelelse ud til alle deres forhandlere om ikke at underskrive papirer på vogne der skulle til udlandet. Se vedlagte. Færdselsstyrelsens udtalelse i mail af 11. marts 2005 om, at det vil være en overtrædelse af konkurrence- regler ikke at indregistrere en prototype er helt hen i vejret og dybt kritisabelt.

Det er sådan at der hvert år produceres 1000 vis af campingvogne der er standvogne og som aldrig skal indregistreres. Derfor koster det forhandleren 135 Euro at få papirer til en vogn der skal køre på landevejen. Af konkurrencemæssige årsager er forhandlerens indkøbspris eksklusiv papirer netop fordi rigtig mange vogne ikke skal indregistreres. Nu har de tyske forhandlere ved den dansk/tyske grænse så fundet ud af, at de bare skal have en eller anden "dr. Ernst" eller lignende til at stemple en dansk dataerklæring, det koster 40 Euro så har de sparet 95 Euro. Derefter kører den TYSKE forhandler i den DANSKE synshal, hvorfor mon de ikke kører i den tyske synshal?

DER ER RIGELIG MULIGHED FOR AT FÅ EN VOGN INDREGISTRERET, MAN SKAL BARE HENVENDE SIG HOS FABRIKKEN ELLER EN AF FABRIKKENS REPRÆSENTANTER I EUROPA, SÅ TJEKKER DE STELNUMRENE, FOR KUNDENS SIKKERHED, OG UDLEVERER DE RIGTIGE BRUGSANVISNINGER OG SIKKERHEDSHENVISNINGER PÅ DET RIGTIGE SPROG. FABRIKANTEN ELLER REPRÆSENTANTEN AFVISER UDELUKKENDE AT UDSTEDE PAPIRER HVIS VOGNEN IKKE ER LAVET TIL AT KØRE PÅ VEJENE, hvis et prøvningslaboratorium skal kunne attestere en dataerklæring skal vognen jo "prøves", det koster mere end 40 Euro. Færdselsstyrelsens argument er dybt uansvarlig og har bestemt ikke noget med hverken konkurrencelov eller EU at gøre.

Det må være sådan at synshallerne skal forsynes med et oplysningsgrundlag svarende til en attesteret typeattest. Den attesterede dataerklæring skal komme fra nogen, der notorisk har en viden om køretøjet og i givet fald kan stilles til ansvar for en fejlbehæftet attestation.

Danske myndigheder har kun jurisdiktion/myndighedskompetence i forhold til forhold, der kan stadfæstes til Danmark. Kan "et anerkendt prøvningslaboratorium" være udenlandsk med deraf følgende ikke myndighedskompetence.? Hvilken kontrol er der af udenlandske "prøvningslaboratorier"? Har synshallerne en liste over godkendte tyske prøvningslaboratorier? Hvordan tjekker synshallerne, at de udenlandske firmaer der underskriver officielle danske papirer forstår dansk?

Jeg vedlægger en højesteretsdom fra Forsikrings- og Erstatningsretlig domssamling.

Altså må det være sådan, at hvis nedennævnte scenarie udspiller sig i fremtiden:

En "udenlandsk" Hobby campingvogn er defekt eller forandret. En kontrol foretages normalt af fabrikanten eller en forhandler. Men i denne sag foretages "kontrollen" af et udenlandsk prøvningslaboratorium. Kontrollen består af et stempel og intet andet. Synshallerne imponeres af stemplet "Prüfungsanstalt für Motorwagen und Fahrrad, Dipl. Ing. Dr. Ernst Müller". Stemplet dækker over ingenting. Vognen indregistreres og bringes i omsætning. 2 år efter tages vognen i bytte af en Hobby forhandler. Ved en rutinemæssig kontrol konstateres det på værkstedet, at vognen

campex

Juelsmindevej 234 – DK 7120 Vejle Øst – email: campex@caravans.dk
Tel: +45 7589 5511 – Fax: +45 7589 5998 – www.caravans.dk

Hobby

er blevet ombygget og der er boret i chassiset. Vognen er 30.000 kr mindre værd, og indbyder ejer ikke en krone.

Kan man med højesteretsdommen i hånden stævne justitsministeriet. Ja, det kan man, for dommen siger jo, at myndighedernes kontrol og registrering også har betydning for omsætningen af køretøjerne. Hvis vognen har defekter, som en forhandler ville have opdaget og udbedret inden udlevering, men som ikke bliver opdaget i synshallerne fordi man i synshallerne tror på "Dr. Ernst", må det være synshallernes ansvar at udbedre "skaden".

Alternativt, en dansk familie sendes til Italien i en prototype og forulykker. Hvad med produktansvar, dårlig omtale af varemærket etc, hvad siger man til de efterladte til familien? Siger man: "send regningen til justitsministeriet".?

Er vi helt derude hvor fabrikken er nødt til at gøre offentligt, at de må "black liste" alle de campingvogne de ikke selv har haft mulighed for at kontrollere. ? En sortlistet brugt vogn er 0 kroner værd. Det er kun et problem fabrikken har i Danmark, da andre europæiske synshaller godt kan passe på deres forbrugere.

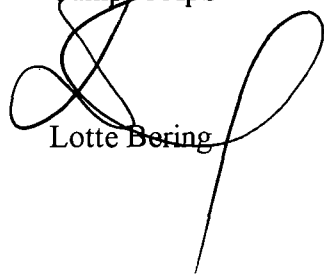
Vi kæmper hver dag med forskellen på dansk og tysk moms. Men så længe der er tale om en vare der er "potentiel" farlig, vil forbrugeren købe den i Danmark, MEDMINDRE de danske synshaller godkender vognen, det giver nemlig kunden tryghed, en tryghed der i svær grad er falsk. Der er opstået en hel industri i Nordtyskland, der udelukkende lever af "die dumme Dänen", se vedlagte artikel fra Dansk Camping Unions medlemsblad. Disse forhandlere servicerer vi i de danske synshaller og fabrikken står magtesløs og ser på hvordan de danske synshaller, i svær grad, bringer deres gode navn og rygte i fare.

Jeg og Hobby Wohnwagenwerk GmbH i Tyskland, ser frem til et hurtigt svar.

Hver gang en dansk synshal godkender en tysk dataerklæring sender synshallen 40.000 momskroner ud af Danmark, synshallen kan ikke stoppe tysklandshandel, det kan kun en momsnedsettelse, men vi behøver ikke også at bringe de danske forbrugeres liv i fare for tyskernes skyld, det er der ingen EU regler der foreskriver.

Også vil jeg gerne bede om, at færdselsstyrelsen holder op med at sidestille en campingvogn med en bil, der findes ingen "stand-biler", der findes ikke biler der ikke skal køre på vejene, men der findes tusindvis af campingvogne.

Med venlig hilsen
Campex ApS

Lotte Bering

campex

Juelsmindevej 234 – DK 7120 Vejle Øst – email: campex@caravans.dk
Tel: +45 7589 5511 – Fax: +45 7589 5998 – www.caravans.dk

Hobby

PAS PÅ:

Tyskerne fupper dig med priser og udstyr

Der tjenes fedt ved grænsen på »dumme Dänen«. **Jørgen W. Fröhlich** ser på, hvordan.

Det betaler sig at se sig for, hvis man køber campingvogn i Tyskland. Camping-Fritid er kommet i besiddelse af dokumentation for, at bl.a. Hobby og Fendt er op imod 5.000 kr. dyrere i grænselandet end længere nede i Tyskland.

Reelt burde man spare differencen mellem tysk og dansk moms, men i virkeligheden snupper de nordtyske forhandlere selv en del af besparelsen ved at stikke adskillige tusinde kroner i egen lomme.

Samtidig er der eksempler på, at campingvognene sælges med forskelligt udstyr i Danmark og Tyskland.

-Der manglede ganske enkelt for 8.000 kr. udstyr i den Bürstner, vi købte ved Flensborg i forhold til den, vi 14 dage senere faldt over i en annonce i DCU-bladet, fortæller Hans Just Pedersen til Camping-Fritid. Og hans oplevelse er ikke enestående.

Snupper noget af profitten

Man profiterer med andre ord på, at danskerne er vilde med grænsehandel og tror sig sikre på at have sparet meget mere end tilfældet i virkeligheden er.

På den anden side af grænsen scores kassen på afgiftsplagede danskere. Ud over øl og marcipan køber vi også campingvogne, både, brugte Mercedes- og BMW-biler, vaske-maskiner og vin.

Mellem 3 og 400 campingvogne, som udstilles på de 18-20 store fritidsudstillinger årligt i Tyskland, køres ifølge ubekræftede brancheforlydender op til Nordtyskland, hvor de sælges til danske forbrugere.

- Køberne er ofte intetanende om, at deres vogne har været brugt som udstillingsvogne. Det korrekte ville have været at kalde dem demovogne, siger kilden til Camping-Fritid. Østsjællands Camping Center på Jersie Strandvej er blandt de efterhånden mange danske forhandlere, som sælger nye vogne til afhentning i Tyskland. Her holder man meget nøje øje med de tyske katalogpriser i forhold til den pris for vognene, man kalkulerer sig frem til i Danmark, oplyser man.

For alle køretøjer, der skal indregistreres herhjemme, skal der fremvises en dataerklæring eller en underskrift fra importør eller fabrikant. Når man som privatperson selv im-

porterer, skal man lægge et par tusinde kroner til den danske importør eller selv fremskaffe en dataerklæring fra fabrikken.

Vognene leveres oftest på tyske prøvenummerplader, gældende fem dage, så man kan gå over grænsen med nyhervelsen.

Den rå pris på campingvogne i Tyskland er generelt ikke meget lavere end i Danmark. Det er momsforskellen mellem Tysklands 17% og vores 25%, der er den store skurk. Derimod ligger prisniveauet på campingvogne i Sverige væsentligt over den danske.

- Der skal såmænd nok være folk, der tænker i at købe i Tyskland og sælge i Sverige, selvom vi endnu ikke er støt på konkrete eksempler, siger man i DCU.

Køber man brugt campingvogn i Tyskland, kan der opstå problemer med at få den gennem syn her i Danmark, oplyser DCU.

Hobby	Händlerrundschreiben Nr. QM 02/2004	Seite 1 von 1 Reinholdt 05.05.2004
	Herstellerbestätigungen	HR022004.doc

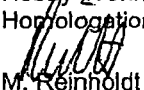
Aus gegebenem Anlass übersenden wir Ihnen nachfolgend nochmals das Händlerrundschreiben Nr. QM 06/2003 vom 25.04.2003, da dieses offensichtlich keine ausreichende Beachtung gefunden hat.

Die Homologation unserer Caravans und Reisemobile erfolgt für Deutschland verantwortlich durch das Hobby-Wohnwagenwerk als Hersteller dieser Fahrzeuge. Selbstverständlich stehen wir Ihnen in allen Fragen bzgl. der nationalen deutschen Typenprüfung jederzeit gerne zur Verfügung und stellen bei Bedarf über unser Service-Center auch entsprechende Herstellerbescheinigungen aus (z.B. Unbedenklichkeitsbescheinigungen für Reifenfreigaben oder Auflastungen).

Unsere Organisation im Ausland ist so aufgebaut, dass die nationalen Typpergenehmigungen in den verschiedenen europäischen Ländern eigenverantwortlich durch die jeweiligen Generalvertreter durchgeführt werden, da uns als deutschem Hersteller nicht alle dortigen nationalen Gesetze und Besonderheiten bekannt sein können. Dies bedeutet auch, dass sich unsere Generalvertreter gegenüber ihren Genehmigungsbehörden für die Typpergenehmigung von Hobby-Fahrzeugen im eigenen Land verantworten müssen.

Aus diesem Grund bitten wir um Ihr Verständnis, dass wir keine Herstellerbescheinigungen, Konformitätserklärungen, Data-Erklärungen o.ä. für Caravans und Reisemobile ausstellen können, die in einem anderen Land als Deutschland zugelassen werden sollen. Bitte wenden Sie sich in diesen Fällen direkt an den jeweiligen Ansprechpartner des Generalvertreters. Die entsprechenden Kontaktpersonen, die übrigens alle sehr gut deutsch sprechen, sind unten aufgeführt. Weitere Details wie Telefon- und Faxnummern sowie eMail-Adressen können Sie in unserem Händlerverzeichnis oder auf unserer Homepage nachlesen.

Generell handelt es sich bei der o.g. Verfahrensweise lediglich um ein Übergangsmodell. Sobald die EG-Typpergenehmigung für Caravans freiwillig möglich ist (voraussichtlich ab 2007) und für unsere Reisemobile vorliegt (geplant zur Mitte der Saison 2005), wird das Ausstellen von sog. CoC-Papieren für neue Fahrzeuge, mit denen dann die Zulassung in allen EU-Mitgliedsstaaten möglich ist, wieder durch uns als Hersteller übernommen.

Hobby-Wohnwagenwerk
Homologation

Mr. Reinholdt

Dänemark: Campex ApS Herr Langkjaer Juelsmindevej 234 DK - 7120 Vejlje Øst	Norwegen: Lara Fritid AS Herr Nilssen Sankt Halvardsgt. 5 N - 3015 Drammen	Schweden (nur Wohnwagen) Hobby-Caravan Sverige AB Herr Bertsche S - 51593 Seglora
Schweden (nur Reisemobile) Forsbergs Fritidcenter AB Box 117 S - 51022 Hyssna	Finnland Keha Caravan Tukku Oy Herr Oestermann Koskelontie 15 FIN - 02920 Espoo	Italien Automarket Bonometti Spa Frau Lösch Lago d'Iseo, 2 ss.11 I - 36077 Altavilla Vicentina (VI)
Spanien/Belgien/GB Ideal Caravans Herr de Corte Brusselse Steenweg 276 B - 9232 Wetteren Kwattrecht	Frankreich Hobby-Cardis Herr Lehmann R.N. 4 F - 67203 Oberschaeffolsheim	Schweiz Bantam Camping Herr Dietrich Kirchbergstraße 18 CH - 3324 Hindelbank
Niederlande Hobby-Benelux Caravans b.v. Herr Ron de Graaff Pieter Zaemanweg 170 NL - 3316 GZ Dordrecht	Österreich Wohnwagen Pusch Frau Pusch Linzer Straße 138 A - 4810 Gmunden	Tschechien P.V. Caravan Herr Pospisil Lipnicka 537/1 CZ - 75002 Prerov

Justitsministeriet erstatningsansvarlig for bilkøbers tab i anledning af fejlagtig oplysning i bilens registreringsattest.

En autoforhandler A importerede i 1989 en bil model 1987 fra Schweiz. Ved indregistreringen afleverede han bilens oprindelige registreringsattest fra Schweiz, hvoraf fremgik, at bilen første gang var registreret den 8. oktober 1986. Ved en fejl anførte motorkontoret M i registreringsattesten, at bilen første gang var indregistreret den 13. juni 1989. A videresolgte bilen til B som en bil model 1987 for ca. 72.000 kr., hvorefter B umiddelbart derefter videresolgte den til C for 80.000 kr. C solgte straks bilen til endnu en automobilforhandler D for 90.000 kr., idet bilen blev oplyst at være en 1989-model. I 1997 solgte D bilen til en forbruger F for 94.500 kr. med oplysningen om, at bilen første gang var registreret den 13. juni 1989. F anlagde sag mod Justitsministeriet J med krav om erstatning på 24.000 kr., der ubestridt udgjorde tabet ved, at bilen var en model 1987 og ikke 1989. Da den forkerte angivelse i registreringsattesten skyldtes en klar fejl fra M, og det måtte antages, at registreringsattesten har så væsentlig betydning for handel med brugte biler, at en køber med rimelighed må kunne gå ud fra, at oplysningerne i attesten er korrekte, hvortil kom, at tabet måtte anses for påregneligt, fik F medhold (dissens).[1]

<560>

H.D. 9. december 2002 i sag 439/2001 (2. afd.)

Justitsministeriet (Km.adv. v/adv. Sune Fugleholm, Kbh.) mod

Inger Lisbeth Sørensen (adv. Erik Jørgensen, Viborg).

Retten i Viborgs dom 2. maj 2000.

Under disse sager, hvor dommen er affattet i henhold til retsplejelovens § 366 a, stk. 2, har sagsøgeren, Inger Lisbeth Sørensen, nedlagt påstand om, at de sagsøgte, Hans Madsen, Trafikministeriet og Justitsministeriet, in solidum - subsidiært alternativt - dømmes til at betale sagsøgeren 24.000 kr. med nærmere angivne renter. Sagsøgeren har under domsforhandlingen ikke ønsket at opretholde kravet over for sagsøgte 2, Trafikministeriet.

Sagsøgte 2 og 3 har påstået frifindelse og har herudover påstået sagsøgte 1 tilpligtet at friholde de sagsøgte for enhver erstatningspligt, som disse sagsøgte måtte blive idømt over for sagsøgeren.

Sagsøgte 1 har påstået frifindelse såvel i relation til sagsøgeren som til de sagsøgte 2 og 3.

Det fremgår af sagen, at sagsøgeren i november 1997 købte en bil af mærket Audi 100 for 94.500 kr. fra Fiat i Skive. Det var anført, at vognen første gang var indregistreret den 13. juni 1989, hvilket fremgår af bilens registreringsattest. Registreringsattesten var udfyldt forkert ved en fejl af Motorkontoret, idet såvel dette som Statens Bilinspektion var i besiddelse af bilens oprindelige registreringsattest. Denne viste, at bilen var indregistreret i Schweiz den 8. oktober 1986.

Den pågældende bil var af sagsøgte 1, Hans Madsen, købt af autoforhandler Arne Andersen for ca. 72.000 kr. som en bil årgang 1987 og umiddelbart derefter videresolgt til Peter Faarkrogh, Roslev, for 80.000 kr. Denne solgte straks bilen angiveligt som en 1989-model til Fiat i Skive for 90.000 kr. i forbindelse med køb af ny bil. Der er mellem Hans Madsen og Peter Faarkrogh uenighed om, hvorvidt der i forbindelse med handlen blev oplyst af Madsen, at der var tale om en 1987-model. Det er anført i den skriftlige købsaftale, at bilen var indregistreret 1. gang den 13. juni 1989.

Der er under sagen afgivet forklaring af Hans Madsen og vidneforklaring af Bent Esmann Pedersen, Peter Faarkrogh og Brian Jensen. Salgschef Steffen Christensen har i syns- og skønserklæring af 30.

november 1999 udtalt, at den i sagen omhandlede bil i november 1997 var ca. 24.000 kr. mindre værd, som følge af at den var 3 år ældre end antaget.

Sagsøgeren har til støtte for sin påstand gjort gældende, at sagsøgte 1 og sagsøgte 3 har handlet ansvarspådragende i forbindelse med omsætningen og indregistreringen af personautomobil mærket Audi 100.

Det gøres gældende, at sagsøgte 1, autoforhandler Hans Madsen, på trods af at han var bekendt med, at den omhandlede vogn var en Audi 100 stationcar, årgang 1987, viderebragte den omhandlede vogn i omsætning, med angivelse af at vognen var indregistreret første gang den 13. juni 1989.

Det gøres gældende, at sagsøgte 1 derved har handlet ansvarspådragende, og at sagsøgeren kan rejse sit krav direkte imod sagsøgeren uden at gå gennem øvrige omsætningsled, idet det ingen betydning har for afgørelsen af sagsøgte 1's erstatningskrav.

Over for sagsøgte 3 gøres det gældende, at dels Statens Bilinspektion, dels Motorkontoret har handlet ansvarspådragende ved, at de to myndigheder har fejloverført data fra bilens oprindelige papirer, hvor det er anført, at vognen er indregistreret første gang den 8. oktober 1986.

Statens Bilinspektion anfører, at vognen første gang er indregistreret den 13. juni 1989, og Motorkontoret viderefører denne oplysning til bilens registreringsattest, hvor det anføres, at første indregistreringsdato er den 13. juni 1989.

Det gøres gældende, at Motorkontoret under Justitsministeriet herefter har handlet ansvarspådragende og derfor er erstatningsansvarlig for, at sagsøgeren har købt den omhandlede bil i den rette formening, at vognen var indregistreret første gang den 13. juni 1989, hvilket fremgik af de offentlige dokumenter, som sagsøgte 2 og sagsøgte 3 havde bragt til omverdenens kundskab.

Det gøres gældende, at sagsøgeren har lidt et tab på 24.000 kr., jf. syns- og skønserklæring af 30. november 1999 udarbejdet af salgschef Steffen Christensen.

Sagsøgte 1, Hans Madsen, har gjort gældende, at der ikke er noget kontraktgrundlag mellem sagsøgerinden og sagsøgte,

at der ikke er noget grundlag for et erstatningskrav udenfor kontrakt, idet springende regres må afvises,

at sagsøgte i 1996 har omsat bilen til normal pris,

at det er udokumenteret, hvilke oplysninger sagsøgerinden har modtaget fra Fiat, Skive,

at Fiat, Skive, er rette sagsøgte,

at både første og andet omsætningsled efter sagsøgte 1 er professionelle bilhandlere, der vidste eller burde vide, at vogne med stelnummer H var model 1987, og at sagsøgerindens vogn, specielt interiøret, adskiller sig væsentlig fra en 1989-model.

Det bestrides,

at sagsøgte e har afgivet urigtige oplysninger over for Peter Faarkrogh, til hvem han solgte vognen, Sagsøgte har ikke oplyst forkert årgang. Sagsøgte har alene oplyst datoen for første registrering, og sagsøgte var ikke ved købet eller videresalget af vognen i besiddelse af andre oplysninger end dem, der fremgik af vognens papirer,

<561>

at sagsøgerindens tab kan opgøres til 24.000 kr., dels er skønserklæring ikke hel præcis vedrørende beløbets størrelse, dels er der tale om en vogn købt ved en ikke autoriseret Audi-forhandler, og vognen var på tidspunktet for sagsøgers køb af den et år ældre, end da sagsøgte 1 solgte den til Peter Faarkrogh.

I relation til sagsøgte 3, Justitsministeriet, gøres det gældende,

at sagsøgte 1 under ingen omstændigheder kan gøres ansvarlig for den pågældende myndigheds ekspeditionsfejl,

at fejlen i øvrigt ikke har haft nogen betydning for sagsøgte 1's omsætning af vognen,

at sagsøgte 1 ikke på nogen måde har draget økonomisk fordel af den fejl, som myndigheden har begået.

Sagsøgte 3, Justitsministeriet, har blandt andet anført, at til støtte for den over for sagsøger nedlagte frifindelsespåstand gøres det gældende, at sagsøgte 3 ikke er erstatningsansvarlig for sagsøgers eventuelle tab, idet den af motorkontoret foretagne fejlregistrering af datoen for den omtvistede bils første registrering er uden erstatningsretlig relevans i denne sag.

Det fremhæves herved, at formålet med registreringen af motorkøretøjer, herunder noteringen af datoen for førstegangsregistrering, er at danne grundlag for offentlige myndigheders kontrol med den danske vognpark og herved tjene ordensmæssige, færdselssikkerhedsmæssige og skattemæssige hensyn.

Registreringen skal derimod ikke tjene handelsmæssige formål eller hindre tab/skade for den enkelte borger, herunder hindre skuffelse i forbindelse med omsætning af brugte biler, hvorfor sagsøgte 3 ikke kan ifalde erstatningsansvar over for sagsøger for registreringsfejl.

Såfremt retten ikke desto mindre måtte finde, at Viborg Motorkontor har handlet ansvarspådragende i relation til sagsøger, gøres det gældende, at sagsøgte må frifindes, da sagsøger hverken har godtgjort den fornødne årsagssammenhæng eller påregnelighed.

Det gøres herved gældende, at sagsøgers vildfarelse om tidspunktet for bilens førstegangsregistrering ikke skyldes, at hun og de øvrige omsætningsled har handlet i tillid til registreringsattestens udvisende, men derimod at et eller flere af disse omsætningsled mod bedre vidende har bragt deres købere i en vildfarelse om bilens alder.

Der henvises til, at i hvert fald sagsøgte 1 har været bekendt med, at der var tale om en bil af årgang 1987.

Til støtte for den over for sagsøgte 1 nedlagte påstand gøres det gældende, at sagsøgte 1 i ond tro har videresolgt køretøjet uden at give korrekt oplysning om dets årgang, og dermed har bragt de senere omsætningsled, herunder sagsøgeren, i en vildfarelse om køretøjets alder.

Retten begrundelse og resultat:

Indledningsvis bemærkes det, at sagsøgte 2, Trafikministeriet, efter parternes samstemmende påstande frifindes.

Vedrørende forholdet mellem sagsøger og sagsøgte 1, Hans Madsen, finder retten, at det ikke kan anses for bevist, at Madsen ikke over for Peter Faarkrogh har oplyst, at han solgte en 1987-model, uagtet det i salgsaftalen er anført, at bilen var indregistreret i 1989. Der lægges herved ud over parternes forklaring vægt på den forholdsvis lille fortjeneste, Madsen havde ved salget. Da der tillige er sparsomme oplysninger om Faarkroghs videresalg af bilen til Fiat i Skive, findes det ikke godtgjort, at Madsen har handlet ansvarspådragende i relation til sagsøgeren, hvorfor han frifindes.

Om sagsøgers krav mod sagsøgte 3, Justitsministeriet, bemærkes det, at det skyldes en klar fejl fra Motorkontoret, at det i bilens registreringsattest er oplyst, at første registrering er i 1989 og ikke i 1986. Uagtet formålet med registreringen af motorkøretøjer, herunder notering af datoer for førstegangsregistrering, er at varetage offentlige interesser, må det antages, at registreringsattesten har så væsentlig betydning for handel med brugte motorkøretøjer, at en køber med rimelighed må kunne gå ud fra, at oplysningerne i attesten er korrekte. Under hensyn hertil og til karakteren af den af Motorkontoret begåede fejl er Justitsministeriet ansvarlig for sagsøgerens tab. Tabet, der anses for påregneligt, anslås i overensstemmelse med syns- og skønserklæringen til 24.000 kr.

Da det ikke som anført ovenfor kan anses for godtgjort, at sagsøgte 1, Hans Madsen, ved fortælle af oplysningen har medvirket til sagsøgerens tab, frifindes sagsøgte 1 for sagsøgte 3's krav om friholdelse for erstatningspligten.

Med sagens omkostninger forholdes som nedenfor bestemt.

Sagsøgeren skal betale 6.500 kr. i sagsomkostninger til sagsøgte Hans Madsen og 1.500 kr. i sagsomkostninger til Trafikministeriet.

Justitsministeriet skal betale 13.000 kr. i sagsomkostninger til sagsøgeren.

Sagens omkostninger mellem Hans Madsen og Justitsministeriet ophæves.

Supplerende redegørelse til brug for landsretten.

Bent Esman Pedersen afgav behørigt formanet vidneforklaring. Han forklarede, at han i november 1997 foreslog sin ægtefælle - sagsøgeren - at købe den i sagen omhandlede Audi efter en annonce, og efter at bilen var besigtiget. Der var for dem ingen tvivl om, at det var en årgang 1989, og heller ikke sælger gav udtryk

<562>

for noget andet. De købte bilen for 94.500 kr. kontant. Senere fandt han en gammel servicebog gemt i bilen, og der stod første service i 1986, og han fandt efterfølgende stelnummeret, der passede til servicebogen. Derefter fandt de ud af, at der var en fejl i registreringsattesten, når der stod første registrering i 1989. Han talte med den person, Peter Faarkrogh, der havde solgt bilen til Fiat, og denne var overrasket over oplysningen, og han udtalte, at han også havde købt den som en årgang 1989.

Gennem Peugeot-forhandler Arne Andersen fandt han ud af, at Hans Madsen havde købt bilen som en 86-87-model og solgt den som en 89-model, og han anlagde derfor sagen mod Hans Madsen, der havde lavet fejlen.

Hans Madsen afgav behørigt formanet partsforklaring. Han forklarede, at han har været autoforhandler en del år. Han købte bilen den 30. november 1996 telefonisk af Peugeot i Fjerritslev for 75.000 kr. Da han hentede bilen, talte han med Brian Jensen, og de var begge klar over, det var en 87-model, selv om der stod i registreringsattesten, at den var indregistreret i 1989. Han solgte få dage senere bilen til Peter Faarkrogh, som han ofte tidligere har handlet med. Han byttede med en Golf, og de blev enige om, at Audien skulle sættes til en pris på 80.000 kr. Han sagde tydeligt til Peter Faarkrogh, at bilen var indregistreret i 1989, men det var en 87-model. Han forklarede endda forskellen på modellerne, og hvordan man kunne se, at det var en 87-model. I slutsedlen skrev han registreringsdatoen af efter registreringsattesten. Næste gang han hørte til bilen, var i form af et brev fra sagsøgerens advokat. Han regnede med, at bilen havde været på lager, og således at det var rigtigt, at den første gang var registreret i 1989, selv om det var en 87-model.

Syns- og skønsmænd Steffen Christensen uddybede sin syns- og skønserklæring.

Han gik ved vurdering af bilens pris ud fra, at bilen er 3 år ældre end påregnet af køber, men at den har kørt det km-tal, som køber var bekendt med. En bils km-tal har ikke særlig stor betydning, når der er tale om ældre biler, og han fastholder derfor, at der har været et værditab på ca. 8.000 kr. pr. år. Køberen af bilen har næppe vidst, at Audimodellen i 1988 gennemgik en væsentlig ændring i forhold til tidligere. Stelnummeret viser klart, at den omhandlede bil var en 87-model. Det er sjældent, at en bil bliver registreret et, endsige to år senere end modelåret. Retten tilkendte Steffen Christensen et honorar på 1.000 kr., der udredes af Kammeradvokaten.

Peter Faarkrogh afgav behørigt formanet vidneforklaring. Han er montør, men handler af og til med biler. Han har nogle gange handlet med Hans Madsen. Den i sagen omhandlede bil købte han af Hans Madsen med henblik på at beholde den som sin egen. Hans Madsen oplyste, at det var en Audi 1989, hvilket også stod i slutsedlen. Hans Madsen fortalte ham ikke, at bilen var en årgang 1987, og han vidste ikke, at bogstavet H i registreringsattesten betød, at bilen var fra denne årgang. Først efterfølgende hørte han fra en senere køber, at der var tale om årgang 1987. Vidnet beholdt kun bilen i få dage, da hans kone

ikke ønskede at køre i den, og han solgte den til Fiat i forbindelse med køb af en ny bil.

Brian Jensen afgav behørigt formanet vidneforklaring. Han er ansat som sælger hos Arne Andersen. Han har jævnligt handlet med Hans Madsen. Den pågældende Audi blev handlet telefonisk, og der blev sagt, at det var en årgang 1987. Han havde selv købt den som en årgang 1987. Da Hans Madsen hentede bilen, drøftede de, hvorfor der i registreringsattesten stod, at den var registreret i 1989, selv om det var en 87-model. Hans Madsen fik dekort i den aftalte pris på 3.000 kr., muligvis fordi der var fejl i lakken. Vidnet kunne ikke ud af registreringsattesten se, at det var en årgang 1987, men han havde kunnet få det oplyst ved henvendelse til importøren.

Vestre Landsrets dom 6. juni 2001 (8. afd.)

(Eskild Jensen, Fabrin, Karen-Marie Christiansen (kst.)).

Retten i Viborg har den 2. maj 2000 afsagt dom i 1. instans.

Appellanten i B-1113-00, Justitsministeriet, har påstået frifindelse. Indstævnte i denne sag, Inger Lisbeth Sørensen, har påstået stadfæstelse.

Appellanten i B-1227-00, Inger Lisbeth Sørensen, har nedlagt påstand om, at indstævnte i denne sag, Hans Madsen, in solidum med Justitsministeriet, subsidiært alternativt, skal betale Inger Lisbeth Sørensen 24.000 kr. med tillæg af procesrente af 20.000 kr. fra den 1. juli 1998 og af 4.000 kr. fra den 14. december 1999.

Hans Madsen har påstået stadfæstelse.

Der fremgår af sagen, at Motorkontorets fejl bestod i, at man fra den schweiziske registreringsattest anvendte dennes udstedelsesdato i stedet for den anførte dato for første registrering.

Hans Madsen har supplerende forklaret, at bilens tidligere ejer ringede til ham og tilbød ham bilen for 76.000 kr. Efter forhandling og besigtigelse endes de om en pris på 75.000 kr. Han fik at vide, at det var en 1987-model, der var importeret fra Tyskland eller Schweiz. Han gik ikke ud fra, at det var en 1989-model; det kunne man også tydeligt se på den. Han gik ud fra, at det godt kunne være en »overgemt« model, således som det af og til forekommer med brugte importerede biler. Han så ikke de oprindelige udenlandske registreringspapirer, men havde kun den danske registreringsattest at holde sig til.

Parterne har gentaget de anbringender, de fremsatte for byretten.

<563>

Landsrettens begrundelse og resultat:

Af de grunde, der er anført af byretten, og da det er uden betydning for Justitsministeriets ansvar, om der tillige er handlet ansvarspådragende af Hans Madsen eller af andre sælgere i omsætningskæden, tiltrædes det, at Justitsministeriet er fundet erstatningsansvarlig over for Inger Lisbeth Sørensen, der som privat køber af bilen ikke kendte eller burde kende til, at »H« i registreringsattesten betød, at bilen allerede var blevet indregistreret i 1987.

Hans Madsen solgte bilen til Peter Faarkrogh, som solgte den til Fiat i Skive, der videresolgte den til Inger Lisbeth Sørensen. Der er ikke oplyst omstændigheder, der nærmere kan begrunde, at Inger Lisbeth Sørensen, uanset de mellemliggende handler, kan rette sit erstatningskrav direkte mod Hans Madsen. Med denne begrundelse tiltrædes det, at Hans Madsen er frifundet.

Landsretten stadfæster derfor dommen.

I sagsomkostninger for landsretten skal Justitsministeriet til Inger Lisbeth Sørensen betale 8.000 kr. og Inger Lisbeth Sørensen til Hans Madsen betale 6.000 kr.

Højesterets dom.

I tidligere instanser er afsagt domme af Retten i Viborg den 2. maj 2000 og af Vestre Landsrets 8. afdeling den 6. juni 2001.

I pådømmelsen har deltaget syv dommere: Hornslet, Wendler Pedersen, Torben Melchior, Per Sørensen, Børge Dahl, Lene Pagter Kristensen og Marianne Højgaard Pedersen.

Appellanten, Justitsministeriet, har gentaget sin frifindelsespåstand. Indstævnte, Inger Lisbeth Sørensen, har påstået stadfæstelse.

I syns- og skønsmandens erklæring af 30. november 1999 er anført bl.a.:

»At bilen rettelig var indregistreret den 8. oktober 1986 i stedet for den 13. juni 1989 har efter min vurdering haft en ikke ubetydelig indflydelse på bilens handelsværdi den 21. november 1997.

Som udgangspunkt går vi i branchen typisk ud fra en årlig afskrivning på ca. kr. 15.000 på en almindelig standardbil ved et almindeligt privat kilometerforbrug på ca. 15-20.000 km om året.

Det årlige værditab falder dog proportionalt i takt med, at bilen bliver ældre.

Da der i dette tilfælde er tale om et køretøj af ældre dato, vil det årlige værditab derfor være væsentligt lavere, da vi vurderer et ældre køretøj mere ud fra stand end årgang.

Jeg skønner derfor, at det omhandlede køretøj har et værditab pr. år på ca. kr. 8.000. Altså vil dette køretøj være ca. kr. 24.000 mindre værd som følge af, at det er 3 år ældre end først antaget.

Den reelle salgspris burde derfor have været ca. kr. 70.000 i stedet for kr. 94.500.

...

I min vurdering af værditabet på det omhandlede køretøj indgår også det faktum, at modellen i 1988 gennemgik væsentlige ændringer i kabine, interiør og udstyr. Modellen fik et mere moderne og tidssvarende indvendigt design, mere komfort- og sikkerhedsudstyr, og den blev kvalitetsmæssigt optimeret i mange detaljer.

Desuden blev samlekvæliteten også væsentligt forbedret, og Audi ydede fra alle 1988 modeller 10 års garanti mod gennemtæring i stedet for de tidligere 6 år.

...

Stelnummerregistreringen på alle Audi biler foretages ved at notere sig det 10. ciffer i den 17-cifrede tal- og bogstavrække.

Det fulde stelnummer på den pågældende Audi er: WAUZZZ4ZHA003383, hvor det 10. ciffer altså er et H.

Dette bogstav fortæller, hvilket modelår bilen har, og ud fra det efterfølgende skema kan det ses, at det svarer til modelår 1987.

A = 1980

...

H = 1987

...

Modelåret fortæller dog intet om, hvilken årgang bilen har, idet den rent faktisk kan være indregistreret første gang væsentlig senere.

Dette afhænger af, hvor lang tid bilen har stået på lager hos den pågældende forhandler, inden den er blevet solgt.

For at registrere årgangen på en brugt bil, er det kun registreringsattesten, som tæller.

For Audis vedkommende starter det nye modelår allerede i juli måned, dvs. at man i mange tilfælde indregistrerer en bil i f.eks. år 1986, selv om det rent faktisk er en 1987-model. Derfor er det ganske normalt, at bilen bliver indregistreret inden det faktiske modelår.

Det er derfor atypisk, at modelåret kommer før indregistreringstidspunktet, for det betyder, at bilen har stået over 1½ år på lager, før den er blevet solgt.

Men det forekommer dog i sjældne tilfælde.

Det er således kun muligt at se bilens modelår ud fra stelnummeret og ikke bilens årgang.

Til orientering kan jeg oplyse, at mange andre bilmærker anvender samme bogstavrække for registreringen af modelåret. Det er en i branchen alment kendt måde at få bekræftet modelåret på bilen. Det

er således meget normalt, at man tjekker dette bogstav inden indhandlingen af bilen.

Det er min umiddelbare vurdering, at salgsfolk i branchen generelt har kendskab til denne modelårsregistrering.«

<564>

Højesterets bemærkninger.

Fire dommere - Hornslet, Wendler Pedersen, Torben Melchior og Lene Pagter Kristensen - udtaler:

Den fejlagtige oplysning i registreringsattesten om bilens første registreringsdato skyldtes, at Motorkontoret gengav datoen fra den schweiziske indregistreringsattest forkert. Dette var en medvirkende årsag til, at bilen senere blev solgt til Inger Lisbeth Sørensen som en årgang 1989. Med disse bemærkninger og af de grunde, der er anført af landsretten, stemmer vi for at stadfæste dommen.

Tre dommere - Per Sørensen, Børge Dahl og Marianne Højgaard Pedersen - udtaler:

Sagen udspringer af, at Inger Lisbeth Sørensen i 1997 hos Fiat i Skive købte en brugt bil for 94.500 kr. Hun gik ud fra, at bilen i overensstemmelse med bilforhandlerens oplysning var fra 1989 - en oplysning, hvis rigtighed blev understøttet af registreringsattestens angivelse af første registreringsdato. Bilen er imidlertid fra 1986, og ifølge syns- og skønserklæringen er der en værdiforskel på 24.000 kr., alt efter om bilen er fra 1986 eller 1989. Der har således efter det oplyste været et solidt grundlag for over for bilforhandleren - som måtte være klar over, at det var en model 1987 - at påberåbe sig værdiforskellen som en køberetlig mangel. Denne sag drejer sig imidlertid om, hvorvidt Justitsministeriet skal erstatte Inger Lisbeth Sørensen værdiforskellen, fordi angivelsen af første registreringsdato i registreringsattesten er blevet forkert som følge af den fejl, der ubestridt er begået af Motorkontoret.

Registrering af biler sker af færdselssikkerhedsmæssige, ordensmæssige og skattemæssige grunde, og notering af datoen for en bils første registrering foretages navnlig til brug for bilinspektionens indkaldelse til periodisk syn. Samtidig er det helt naturligt, at der hos en bilkøber som Inger Lisbeth Sørensen er en forventning om, at oplysningerne i en registreringsattest er rigtige. Efter vores opfattelse kan denne forventning imidlertid - uanset den begåede fejl - ikke begrunde et ansvar for det offentlige for et tab som det foreliggende, der udløser kompensationskrav efter de køberetlige regler. Motorkontorets fejltagelse er nemlig underordnet i forhold til den umiddelbare årsag til tabets opståen, som klart ligger i bilforhandlerens forhold. Der er heller ikke et sådant præventivt behov for erstatningsretlig sanktionering af Motorkontorets fejl, at dette kan bære et medansvar for det offentlige for tabet.

Vi stemmer herefter for at tage Justitsministeriets frifindelsepåstand til følge.

Afgørelsen træffes efter stemmeflertallet.

Thi kendes for ret:

Landsrettens dom stadfæstes.

Appellanten, Justitsministeriet, skal betale 20.000 kr. i sagsomkostninger for Højesteret til indstævnte, Inger Lisbeth Sørensen.

De idømte beløb skal betales inden 14 dage efter denne højesteretsdoms afsigelse.

1. U 1930.1090 Ø, U 1976.219 Ø, U 1976.444 Ø, U 2002.333 H, Bet. 91/1954, s. 45 f., Henning Skovgaard: Offentlige Myndigheders erstatningsansvar (1983), s. 166 f. og s. 176 ff, og Jens Garde m.fl.: Forvaltningsret - Almindelige emner, 3. udg. (1997), s. 491 ff.